

Muziektherapie voor vroeggeborenen en de ouders.

Jaren geleden heb ik een nascholingsdag mee mogen maken met muziektherapeute Monique uit Duitsland. In het ziekenhuis in Herdecke heeft ze een nieuwe impuls vormgegeven, namelijk muziektherapie voor te vroeg geboren. Haar werkgebied, wat ze er over vertelde en hoe ze er over vertelde heeft me zeer geraakt.

Ivm ontslag wegens bezuinigingen ben ik me aan het oriënteren geweest op nieuwe mogelijkheden voor mijn werkzaamheden. Ik heb mijn aantekeningen opgezocht, en werd weer enthousiast. Ik ging op zoek naar Monique, omdat ik wilde vragen of ik bij haar stage kon lopen. Tot mijn verrassing blijkt ze al jaren weer in Nederland te wonen. Ze heeft zelfs mensen in opleiding voor deze specialisatie van muziektherapie! Inmiddels ben ik daar één van.

Om een indruk te krijgen van dit nieuwe vakgebied vroeg ik Monique Meenks te schrijven over haar werk.

“ In het “ GemeinschaftsKrankenhaus” Herdecke – Duitsland, hoorde de muziektherapie met vroeggeborenen tot het vaste therapeutische concept.

De te vroege geboorte van een kind is met enorme stress verbonden. Het ademen is nog niet stabiel, het hart slaat nog zeer onregelmatig, er is een verhoogd infectiegevaar. Alles moet nu in het werk worden gesteld het stuk verloren gegane zwangerschap “ in te halen” , te compenseren.

Door het jarenlange onderzoek van de Franse arts Alfred Tomatis is uitvoerig gedocumenteerd dat de vorming van het zenuw-zintuigstelsel, en ook de organen, in hoge mate gestimuleerd kan worden door gericht ingezette gehoorwaarneming: muziektherapie.

Tijdens de muziektherapie probeer ik in de eerste plaats met heel zacht klinkende tonen rustgevend op het kind in te werken. Rustgevend betekent in dit geval een harmonisering van alle belangrijke levensfuncties, zoals het ademen, het hartritme, zuurstofopname, en heeft daardoor een existentiële werking (dit alles is af te lezen aan de monitor)

Samen met de muziekinstrumentenbouwer Gundolf Kühn heb ik nieuwe muziekinstrumenten ontwikkeld voor deze zeer bijzondere patiëntengroep. Belangrijk was hierbij vooral het mogelijk maken van een zeer doorlaatbare perifere klank op de goede toonhoogte, op bijzondere wijze gestemd. Heel belangrijk is vooral, dat de muziektherapie live gebeurt, met akoustische instrumenten.

De muziek heeft op de vroeggeborene een fascinerende werking. Het kleine hoofdje richt zich naar de richting van de muziek en luistert ingespannen naar de harmonische klanken, vaak met gesloten ogen. De handjes ontspannen zich uit hun verkramping en

bewegen zich vrij in de lucht. Een voorzichtig glimlachtje komt tevoorschijn. Maar dan gebeurt het vaak dat het kindje plotseling begint te huilen, kort en krachtig; op dit moment komt al zijn leed naar buiten, aan de oppervlakte, waardoor het zich daarvan kan bevrijden.

De muziektherapeut legt zijn hele wezen, zijn hele ziel in het spel. Door de directe menselijke ontmoeting is het mogelijk direct op de reacties van het kind in te gaan. De muziek vormt de brug tussen de therapeut en het kind, zodat een echte ontmoeting kan plaatsvinden.

Ook de moeder kan door de muziektherapie het gevoel van verbondenheid met haar kind terug gegeven worden.

In de 10 jaren dat ik in het "Gemeinschafts" Krankenhaus Herdecke werkte, heb ik naast het speciale instrumentarium, ook een muziektherapiemethode met en voor vroeggeborenen ontwikkeld en uitgevoerd. Daartoe behoorde natuurlijk ook het muziektherapeutisch werken met de moeders en/of vaders.

Dit muziekinstrumentarium voor vroeggeborenen bestaat uit:

- een halfopen kinderlier in een bijzondere stemming (een lier is een harpachtig snaarinstrument)
- bronzen en zilveren cymbaaltjes
- de zangstem

Ik heb in verschillende landen hierover workshops gegeven zoals Japan, Californië en Finland. Ik hoop ook in Nederland voor de neonatologie mogelijkheden te kunnen ontwikkelen om met vroeggeborenen muziektherapeutisch te kunnen werken.

Ook geef ik cursussen en workshops aan muziektherapeuten, vaders en moeders van (voormalig) vroeggeboren kinderen, die met of voor hun te vroeg geboren kind willen spelen. "

Ik ben nu lid van de landelijke werkgroep voor medische muziektherapie die dit vakgebied wil helpen ontwikkelen.